

27
листопада,
Київ,
Україна

Платформа
Zoom

ВІДСОТКОВИЙ МЕХАНІЗМ — ЯК ОДИН ІЗ КРОКІВ ДО ФІНАНСОВОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ОГС

Резюме дослідження

- **Вибірка:** стратифікована багатоступенева, випадкова на всіх етапах відбору респондентів. Опитано 2017 осіб, теоретична похибка - 2,3%
- **Метод збору:** інтерв'ю F2F
- **Дата проведення:** 31.07.20-05.08.20

Суспільна підтримка та обізнаність

- 46% громадян вважають діяльність ОГС важливою та корисною (у цілому для країни або окремих груп, яким вони надають допомогу).
- 9% вважають, що ОГС суттєво і ефективно вкладаються у вирішення основних суспільних проблем, а 34% бачать їх ефективними в певних сферах. Найнижча обізнаність — на півдні та сході України. Найвища — у центрі та на заході.
- Підтримка ОГС корелює з обізнаністю про цю діяльність (коеф. кореляції — 0,4: середній стійкий зв'язок), а неприйняття — з необізнаністю.

Культура благодійності

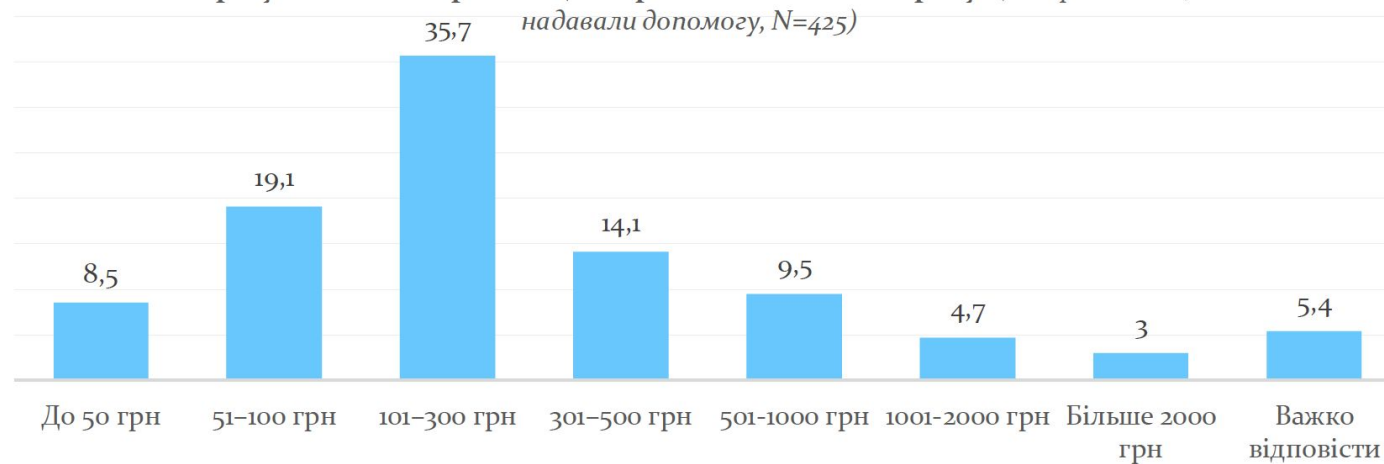
- 21% громадян надавали благодійну допомогу — адресну або ОГС — протягом останнього року: грошима, послугами тощо. На заході та в центрі благодійність є поширенішою, аніж на сході та півдні.
- Радше одноразові чи кількаразові спорадичні випадки підтримки, а не регулярна підтримка певних людей чи організацій.

Розмір фінансової пожертви

Приблизно яку загальну кількість грошей (або грошовий еквівалент) Ви пожертвували таким організаціям протягом останнього року? (% серед людей, які надавали допомогу, N=425)

Фінансова підтримка ОГС

- З тих, хто НЕ надавав благодійну допомогу протягом останнього року, 32% хотіли би фінансово підтримувати ОГС. Основні перешкоди для підтримки:
 - Відсутність фінансової можливості — 24%
 - Незнання механізмів підтримки — 5%
- Є зв'язок між обізнаністю про роботу ОГС та бажанням підтримувати їх (наст. слайд):

Фінансова підтримка ОГС

Бажання фінансово підтримувати ОГС серед груп з різною обізнаністю про їх роботу (N=1580)

- Так, і я буду це робити в найближчий час
- Так, але я не маю для цього фінансових можливостей
- Так, але я не знаю механізмів, як це зробити
- Ні, бо організації громадянського суспільства сьогодні добре фінансово забезпечені.
- Ні, бо їх діяльність не приносить користі країні та суспільству
- Ні, мені не цікава їх діяльність

Відсотковий механізм

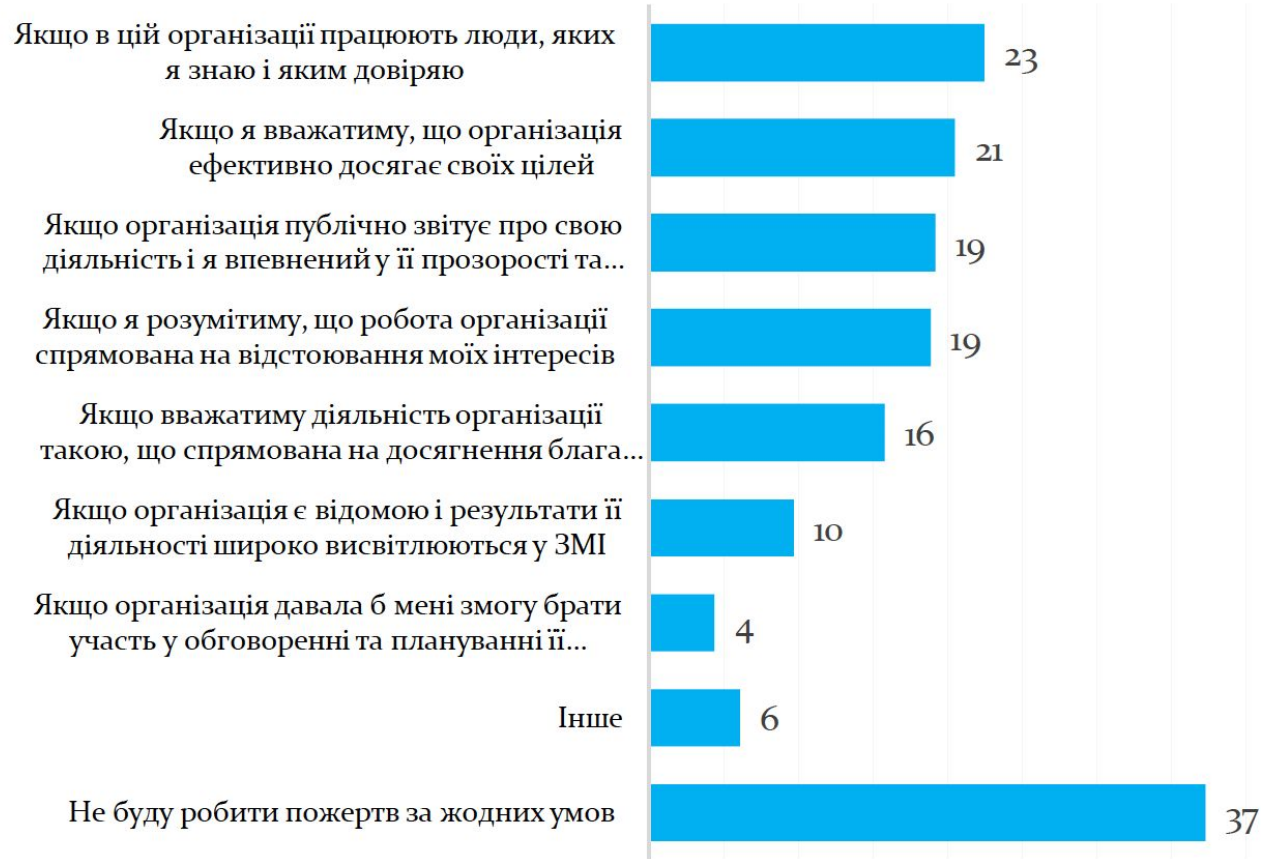

- Персональна довіра: громадяни надають перевагу направляти кошти на пряму особі, яка потребує допомоги — спорядження для конкретного солдата, підтримка конкретного активіста, лікування конкретної людини.
- Недовіра до інституцій: лише 8% готові перераховувати кошти фондам та благодійним організаціям. Недовіра не залежить від того, чи громадяни обізнані про роботу інституції чи ні. Персональні знайомства — так (наст. слайд).

За яких умов Ви особисто готові надавати пожертви для роботи організацій громадянського суспільства, які вирішують певні суспільні проблеми?

(Зазначте три головні умови)

Якщо я розумітиму, що робота організації спрямована на відстоювання моїх інтересів

Якщо в цій організації працюють люди, яких я знаю і яким довіряю

Якщо я вважаю, що організація ефективно досягає своїх цілей

Якщо організація є відомою і результати її діяльності широко висвітлюються у ЗМІ

Якщо організація публічно звітує про свою діяльність і я впевнений у її прозорості та доброчесності

Якщо вважаю діяльність організації такою, що спрямована на досягнення блага для країни

Якщо організація давала б мені змогу брати участь у обговоренні та плануванні її діяльності

Не буду робити пожертв за жодних умов

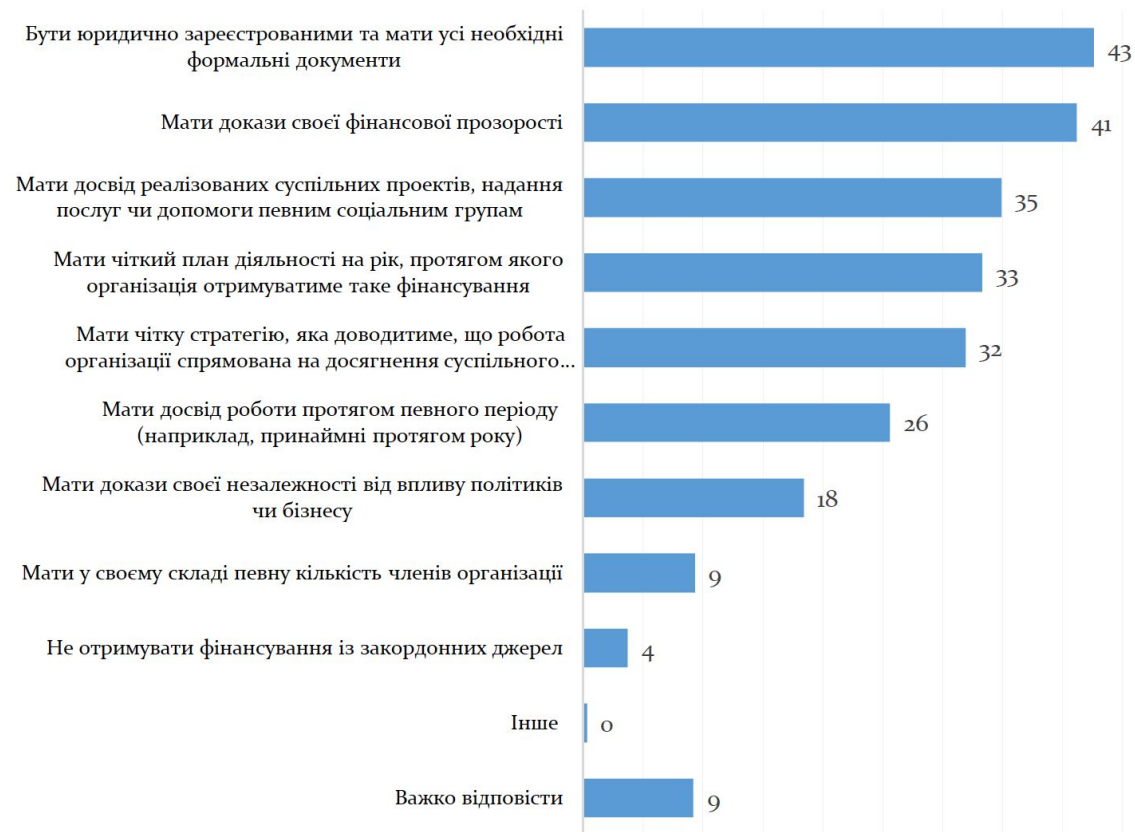
Відсотковий механізм

- **30% готові підтримувати ОГС через відсотковий механізм** — згідно з яким частина податків, сплачених громадянами до державного бюджету, спрямовувалась би на підтримку організацій громадянського суспільства. 54,7% воліють, щоб ці кошти витрачалися безпосередньо на активності ОГС.
- Пріоритет на таку підтримку повинні мати ОГС, що працюють на рівні міста або села
- Підтримка надаватиметься за умов:
 - Фінансової прозорості (41%)
 - Змістовне наповнення роботи ОГС: чітка стратегія (32%), план роботи (33%), досвід у реалізації подібних проектів чи надання сервісів

Яким критеріям мають відповідати організації громадянського суспільства, аби мати право отримати частину фінансування від держави з грошей платників податків? (% опитаних, які не вважають фінансування ОГС з держбюджету зовсім недоречним, N=1104)

Відсотковий механізм: КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ

- Підтримка роботи та бажання долучатися до активностей ОГС фінансово вища серед тих, хто вже знайомий з роботою ОГС.
- Велика кількість людей хоче дізнатися про ОГС більше — 41%. Це вже приязна аудиторія, з якою можна кооперуватися.
- Персональна довіра все ще переважає інституційну: потрібно формувати глибокий персоналізований зв'язок зі своїми бенефіціарами та аудиторією.
- Комунікація цінності та ролі ОГС — одна з ключових дій, які мають бути інтегровані у стратегію ОГС.

Відсотковий механізм: КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ

- Фінансова прозорість та чітка стратегія підвищують шанси отримати фінансування.
- Громадяни радше готові фінансувати проектну діяльність ОГС, але не інституційну та адміністративну роботу.
- Більше шансів отримати фінансування за допомогою ОГС мають організації, що працюють на локальному рівні міста/ села.
- Громадяни не довіряють державі розподілення коштів для ОГС, що потенційно можуть бути акумулюватися завдяки відсотковому механізму.

Відсотковий механізм в Україні

Чому українські ОГС потребують допомоги?

- Відсутність достатньої фінансової підтримки з боку держави
- Фінансова самозарадність ОГС не є стабільною

За рахунок чого організація отримуватиме кошти в результаті запровадження відсоткового механізму?

Громадянин (платник податків) має право на власний розсуд розпоряджатися на користь обраних ним неприбуткових організацій 2 % сплаченого ПДФО.

Відсотковий механізм в Україні: досвід іноземних країн

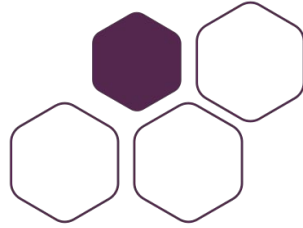
Table 8
Timeline of percentage legislation enactments and amendments in the CEE "Percentage Club"

- Year when law on percentage legislation was formally accepted
- Year of operation of the percentage mechanism
- Year of operation and amendment of the "percentage law"

	Hungary	Slovakia	Lithuania	Poland	Romania	Moldova
1996						
1997						
1998						
1999						
2000						
2001						
2002						
2003						
2004						
2005						
2006						
2007						
2008						
2009						
2010						
2011						
2012						
2013						
2014						
2015						

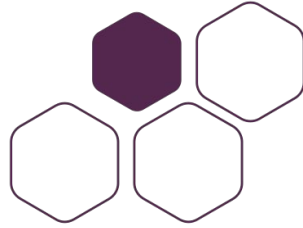
Відсотковий механізм в Україні: досвід іноземних країн

Країна	Розмір %	Організації-отримувачі	Хто приймає рішення	Як працює механізм
Угорщина	1+1% ПДФО	1 % на користь НУО, загальнодержавних культурних установ, місцевих культурних установ (театрів, музеїв тощо) 1% на користь церкви та прогресивним (цільовим) бюджетним цілям	Фізичні особи — платники ПДФО	Подання податкової декларації в електронному або паперовому вигляді Через роботодавця замість індивідуальної податкової декларації
Словаччина	Фізичні особи: 2% ПДФО Юридичні особи: 1,5% податку на прибуток підприємства	НУО: громадські об'єднання, фонди, некомерційні організації, неінвестиційні фонди та організації, що базуються при церквах Юридичні особи з державного сектору, державних чи приватних університетів та суб'єктів господарювання, які зареєстровані як науково-дослідні та дослідно-конструкторські суб'єкти	Фізичні та юридичні особи, які оподатковуються ПДФО	Платники податків (фізичні особи або корпорації) визначають відсоток шляхом заповнення окремого аркуша форми податкової декларації (декларації)

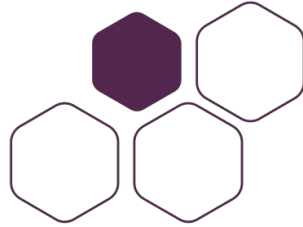
Відсотковий механізм в Україні: досвід іноземних країн

Країна	Розмір %	Організації-отримувачі	Хто приймає рішення	Як працює механізм
Литва	2% ПДФО ** Можна розділити 2% 1% ПДФО	2% на користь суб'єктів господарювання, які мають право отримувати пожертви: благодійні фонди, державні установи, асоціації, державні підприємства, церкви тощо. 1% на користь політичних партій (є можливість вибору)	Постійні жителі Литви, які отримували будь-який вид доходу протягом фінансового року	Подання податкової декларації в електронному або паперовому вигляді
Польща	1% ПДФО	НУО, які отримали статус суспільно-корисних організацій (НУО, організації церков, юридичні особи тощо)	Фізичні особи, що які оподатковуються ПДФО (включаючи тих, хто керує одноосібними підприємствами)	Подання форми повернення податків (tax return form)

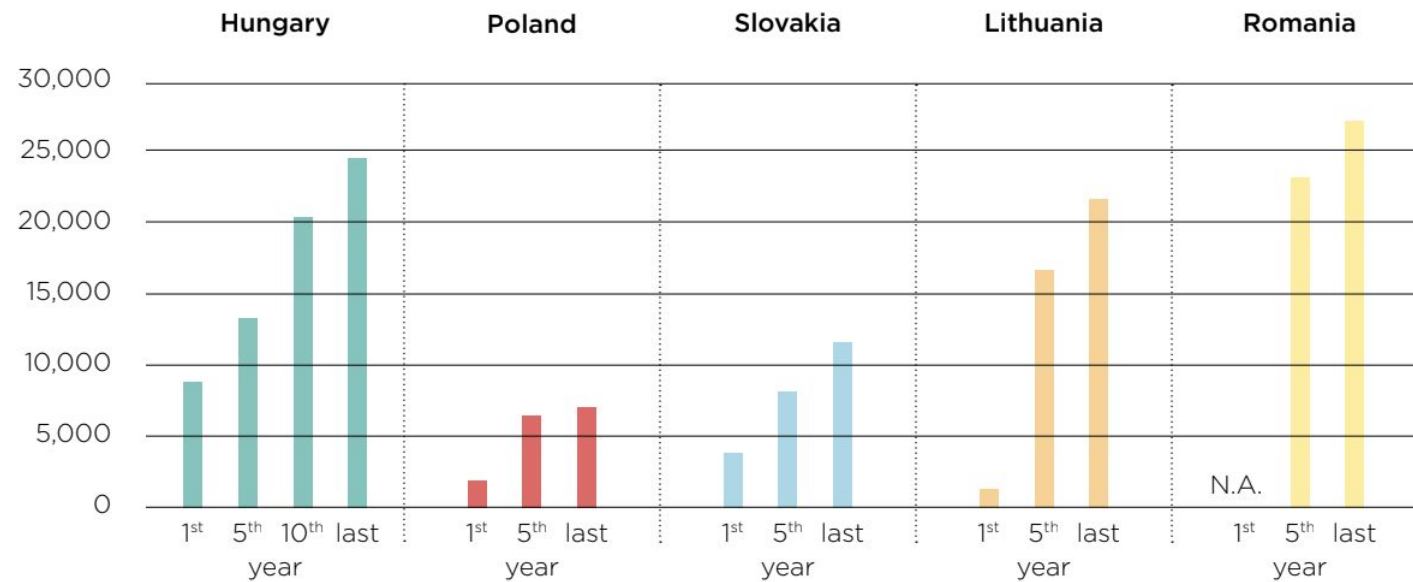
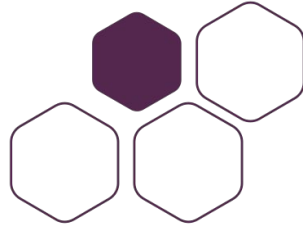
Відсотковий механізм в Україні: досвід іноземних країн

Країна	Розмір %	Організації-отримувачі	Хто приймає рішення	Як працює механізм
Румунія	2 % ПДФО	НУО (асоціації, фонди та федерації); релігійні організації (церкви, парафії тощо) (з 2006 р.); приватні особи як отримувачі приватних стипендій (з 2007 р.).	Фізичні особи — платники ПДФО	за допомогою спеціальних форм (одна для платників податків, які мають дохід лише від заробітної плати, інша для платників податків, які мають доходи з кількох джерел) в електронному або паперовому вигляді
Молдова	2 % ПДФО ** немає можливості розділити 2 %	Організації громадянського суспільства; ** щоб отримати відрахування, організації мають бути зі статусом суспільно-корисних релігійні установи	Фізичні особи — платники ПДФО, які не мають заборгованості зі сплати ПДФО	Подання форми повернення податків (tax return form)

Кількість отримувачів відсоткового відрахування

Як відсотковий механізм працюватиме в Україні?

Розмір відсотка	2% ПДФО
Організації-отримувачі	Громадські об'єднання та благодійні організації
Хто може перераховувати кошти	Фізичні особи — платники ПДФО
Як працюватиме механізм	Громадянин у своєму електронному кабінеті платника податків заповнюватиме спеціальну форму або заяву за допомогою додатку Дія

Відсотковий механізм в Україні: механізм роботи

1. Громадянин у своєму електронному кабінеті заповнює спеціальну форму або заяву, в якій зазначає відсоток, який буде перераховано на користь організації-отримувача відсоткового відрахування/ або за допомогою додатку Дія.
2. Держава перераховує кошти на користь організації-отримувача.
3. Громадянин матиме можливість отримати повідомлення про точну суму перерахованих коштів.

Відсотковий механізм в Україні: питання до обговорення

1. Визначити з якого бюджету (державного або місцевого) будуть здійснюватися розрахунки відповідно до відсоткового механізму.
2. Визначити на які потреби організації-отримувачі відсоткового відрахування можуть витратити кошти отримані в результаті використання механізму (адміністративні, організаційні, тощо).
3. Потенційні адміністративні витрати на реалізацію відсоткового механізму.

